

Zapisi ranjivosti u suvremenoj fotografiji

Kuna, Dijana

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Academy of Arts and Culture in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:251:523716>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-20**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Arts and Culture in Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU
ODSJEK ZA VIZUALNU I MEDIJSKU UMJETNOST
SVEUČILIŠNI DIPLOMSKI STUDIJ VIZUALNE UMJETNOSTI

DIJANA KUNA

**ZAPISI RANJIVOSTI U SUVREMENOJ
FOTOGRAFIJI**

DIPLOMSKI RAD

MENTOR: izv. prof. art. **Vjeran Hrpka**
SUMENTORICA: doc. art. **Kristina Marić Ložušić**

Osijek, 2024.GODINA

SAŽETAK

U svom radu "Zapisi ranjivosti u suvremenoj fotografiji" istražujem vlastite emocije i misli kroz fotografski i tekstualni pristup, koristeći autoportrete i vođenje dnevnika. Već šesnaest godina živim s kožnom bolesti *acne vulgaris*, stanjem koje je duboko utjecalo na moje samopouzdanje, percepciju moga tijela i kvalitetu života. U ovom radu bilježim kako se osjećam nakon svakog fotografiranja i razmišljam o vlastitim osjećajima nesigurnosti i srama. Ovaj umjetnički proces mi omogućava da dublje istražujem svoju ranjivost i izazovem vlastita uvjerenja o ljepoti i društvenim normama.

Ključne riječi: dnevnik, autoportret, akne, emocije, koža, samopouzdanje

SUMMARY

In my work, "Vulnerability Records in Contemporary Photography," I explore my own emotions and thoughts through a combination of photographic and textual approaches, using self-portraits and diary entries. I have been living with acne (lat. *acne vulgaris*) for 16 years, a condition that has deeply affected my self-confidence, quality of life, and perception of my body. In this work, I document how I feel after each photo session and reflect on my own feelings of shame and insecurity. The artistic process allows me to delve deeper into my vulnerability and challenge my beliefs about beauty and societal norms.

Key words: diary, self-portrait, acne, emotions, skin, body issues, self-esteem

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

kojom ja _____ potvrđujem da je moj _____ rad
diplomski/završni
pod naslovom _____

te mentorstvom _____
rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima i oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio diplomskog rada nije napisan na nedopušten način, odnosno da nije prepisan iz necitiranog rada, pa tako ne krši ničija autorska prava. Također izjavljujem da nijedan dio ovoga završnog/diplomskog rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

U Osijeku, _____

Potpis

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	5
2. RAZRADA TEME.....	6
2.1 Opis i značenje rada.....	6
2.2 Osobna priča.....	8
2.3 Proces rada/izvedba diplomskog rada.....	9
3.RASPRAVA.....	12
3.1 Referiranje na umjetnike.....	12
4. ZAKLJUČAK.....	18
5. POPIS SLIKOVNOG MATERIJALA.....	19
6. POPIS LITERATURE.....	20

1.UVOD

Ideja diplomskoga rada koju ću predstaviti u ovom tekstu nastala je zbog potrebe da se suočim s problemima svoga izgleda i mogućnošću da budem ranjiva pred objektivom. Vođenjem dnevnika svaki put kada se fotografiram, odmah zapisujem kako se osjećam toga dana vezano i za akne, ali i za svoje mentalno stanje u tome trenutku i danu. Svoj odabir teme rada smatram i osobnim načinom da barem jednim dijelom zacijelim svoje traume tokom posljednjih šesnaest godina života koliko dugo i bolujem od kožne bolesti Acne Vulgaris.

Nakon što sam se posvetila istraživanju teme ranjivosti kroz suvremenu fotografiju, rezultat moga rada materijalizirao se u obliku mape koju čini serija fotografija i prateći tekstovi. Ova mapa, kao složni vizualni i emocionalni narativ, dokumentira moje iskustvo s kroničnom bolešću. Svaka fotografija prati dnevnički zapis stvarajući jedinstveni prikaz mog procesa suočavanja s niskim samopouzdanjem i stigmatizacijom.

U narednim poglavljima detaljno ću predstaviti kako je ovaj rad nastao uključujući tehničke aspekte procesa izrade i umjetničke pristupe koje sam koristila. Također, osvrnut ću se na relevantne reference iz suvremene umjetnosti koje su oblikovale moj rad, kako bih bolje razumjela i integrirala osobne i univerzalne teme ranjivosti i samoprihvatanja.

2. RAZRADA TEME

2.1. Opis i značenje rada

U nastalom radu istražujem koncept ranjivosti kroz praksu suvremene fotografije fokusirajući se na osobno iskustvo sa kroničnom bolešću kože acne vulgaris koje uzrokuje upale i ožiljke. Nizom autoportreta i vođenjem dnevnika emocija i mentalnih stanja istražujem kako se proces fotografiranja može koristiti kao alat za suočavanje s niskim samopouzdanjem, osjećajem srama i nesigurnošću.

Fotografija mi je postala terapijski proces omogućujući mi da se suočim sa vlastitim tijelom, licem i percepcijom sebe u društvenom kontekstu.

Cilj rada je istražiti kako umjetnički procesi, poput autoportretiranja, mogu biti u korelaciji s razumijevanjem i prihvaćanjem vlastite nesigurnosti i ranjivosti.

Svaki autoportret prati dnevnički zapis koji otkriva unutarne borbe i promjene u emocionalnom stanju nakon svakog fotografiranja u periodu od kraja mjeseca lipnja do početka rujna. Ovim radom nastojim, pisanom i vizualnom formom, pokrenuti dijalog o društvenim normama ljepote, stigmatizaciji kožnih bolesti i samoprihvatanja. U svom istraživanju koristila sam i izvore iz knjiga i članaka.

Dok sam čitala članak *The Toxicity of Beauty Standards: Body Image Perception Among Women Acne Fighters* (Aqilah, N. S., & Trihandayani, D., 2024), duboko me dirnulo kako su osjećaji srama, neprivlačnosti i nesigurnosti vezani uz akne univerzalni i zajednički mnogima koji se suočavaju s istim stanjem. Osjećaj da se ne možeš uklopiti ili biti "lijep" zbog ožiljaka i crvenila, nešto je što i sama vrlo dobro razumijem. Zato je ovaj članak za mene bio poput ogledala, odražavao je moje unutarne borbe, ali i naglasio koliko je važno otvoreno govoriti o ovim iskustvima koristeći umjetnost.

“Negativna percepcija fizičkog izgleda.

Ružnoća, akne se percipiraju kao nešto što umanjuje fizičku privlačnost, a sudionici smatraju da to stanje čini ne lijepima u vlastitim očima, a možda i u očima drugih”

“...Zbog akni se osjećam ružno. Sigurna sam da ni ljudi to ne bi voljeli vidjeti.” S. R.

“Osjećam se neprivlačno jer imam te crvene prištiće i ožiljke pa nije lijepa.” N.N.

“Ako netko kaže da sam lijepa, hahaha, nema šanse. Imati toliko prištića kao ja, nemoguće je biti lijep.”¹(Aqilah, N. S., & Trihandayani, D. 2024)

¹ Bulletin of Counseling and Psychotherapy | Vol 6, No 1, 2024 | 5

*“Sudionici su izrazili želju za postizanjem boljeg izgleda, posebice oslobađanjem od problema s aknama. Smatrali su da je imati kožu bez akni jedan od ključeva za postizanje izgleda koji je u skladu s priznatim standardima ljepote među odraslim ženama.”*² (Aqilah, N. S., & Trihandayani, D. 2024)

Citat iz knjige *“Female Body Image in Contemporary Art”* (Newman, 2018.) ističe važnost priznanja i razumijevanja unutarnjih borbi koje žene prolaze dok se pokušavaju uskladiti s nerealnim idealima ljepote koje nameću mediji i društvo. Naše tijelo i um često pate zbog neostvarenih standarda, a moj diplomski rad se fokusira upravo na tu borbu. Zahvaljujući vlastitom iskustvu i istraživanju, u ovom radu nastojim osvijestiti kako stalno prilagođavanje i borba s nerealnim standardima ljepote utječu na mentalno i emocionalno stanje. Citat također naglašava potrebu za promjenom načina na koji su ženska tijela predstavljena u svim vrstama medija potrebnom promjenom načina na koji se o njima raspravlja.

*“Dok se žene nastavljaju prilagođavati nemogućim idealima, usput će neizbježno nastaviti štetiti svom umu i tijelu. Kretanje naprijed, priznavanje ovih borbi i ove boli, nadamo se, može se iskoristiti za poticanje evaluacije načina na koji se ženska tijela predstavljaju i raspravlja u svim vrstama medija.”*³ (Newman, 2018.)

*“Kad sam tek počela raditi svoje autoportrete, dio onoga što me je užasavalo bilo je to što me kamera nikada neće lagati, da je ono što sam stvarala istina. Slike bi pokazivale način na koji je moje tijelo zapravo izgledalo, gdje ništa nije bilo skriveno. Bilo je toliko detalja u negativu velikog formata da sam vidjela stvari koje nikad nisam primijetila niti htjela vidjeti uvećane.”*⁴ (Newman, 2018.)

Kako bih dodatno objasnila motivaciju za izbor teme rada i način na koji sam odlučila koristiti fotografiju kao medij, uključujem i svoju osobnu priču koja opisuje godine borbe s aknama i njihovim utjecajem na moje samopouzdanje i percepciju vlastitog tijela.

² Bulletin of Counseling and Psychotherapy | Vol 6, No 1, 2024 | 9

³ Acknowledgments xi

⁴ 13 Diets 50

2.2 Osobna priča

Krenut ću od samog početka svoje borbe s bolešću kože lica. U 4. razredu osnovne škole imala sam 11 godina i bila sam prva djevojčica u razredu koja je ušla u pubertet. Iako su se promjene na mom tijelu počele događati, ono što me najviše pogodilo bile su prve akne na licu. U mojoj obitelji nije bilo nikoga tko je imao slične probleme pa su moji roditelji bili bespomoćni. Mama je samo rekla da ih mogu istiskivati što je bio najgori mogući savjet. Tijekom 15-ak godina pokušavala sam sama očistiti lice što je samo pogoršalo stanje.

Kada su akne postale ozbiljnije, posjetila sam liječnike, ali kao tinejdžerica nisam dobila odgovarajuću pomoć. Ispisivali su mi kreme koje su mi isušivale kožu do pucanja, a savjeti su se svodili na to da će problem proći s prolaskom puberteta. Sada, s 26 godina, još uvijek se borim s istim problemom. U osnovnoj školi, djeca su me zadirkivala i ismijavala zbog akni. Sjećam se zadatka iz hrvatskog jezika kada je prijatelj iz klupe opisao moje lice kao "bubuljičasto". Taj trenutak bio je toliko bolan da sam cijeli dan provela plačući.

Za vrijeme pohađanja srednje škole stanje se malo poboljšalo, ali nesigurnosti su ostale. Povremeno nisam izlazila iz kuće zbog straha od reakcija drugih, a kritike i negativne primjedbe nastavile su utjecati na moje samopouzdanje. Liječnici su mi davali antibiotike i kreme, često se šaleći kako će trudnoća možda riješiti problem što je bilo dodatno frustrirajuće.

Trenutno idem kod kozmetičarke i stanje mi se poboljšalo, ali još uvijek se borim s problemima i osjećajem srama kad izađem iz kuće s otečenim i upaljenim licem. Fotografija mi pomaže da se suočim s vlastitim izgledom bez šminke, filtera i obrade i omogućuje mi da se naviknem na svoje pravo lice i da radim na samoprihvatanju. Iako nije svima jasno zašto se toliko opterećujem svojim licem, ovaj rad mi omogućava da izrazim dugogodišnju bol i stigmatizaciju koju sam doživjela.

2.3 Proces rada/ izvedba diplomskog rada

Odabrala sam fotografiju kao medij jer mi omogućuje da uhvatim točno onaj trenutak ranjivosti koji osjećam kada pritisnem okidač na fotoaparatu. Bilo je dana kada nisam htjela stati pred objektiv jer sam bila jako nezadovoljna svojim izgledom, ali upravo tada sam se odlučila fotografirati. Na taj način uspjela sam zabilježiti iskrene izraze lica, nešto što, na primjer, medij poput slikarstva ne može tako lako prenijeti.

Fotografirala sam se svakih dva do tri dana i istovremeno vodila dnevnik bilježeći svoje misli i emocije. Tijekom tog procesa, susrela sam se s nekoliko izazova. Prvih nekoliko dana isprobavala sam različita doba dana za fotografiranje kako bih pronašla najbolje osvjetljenje. Na kraju sam se odlučila za poziciju ispod krovnog prozora u dnevnoj sobi gdje sam koristila isključivo prirodno svjetlo.

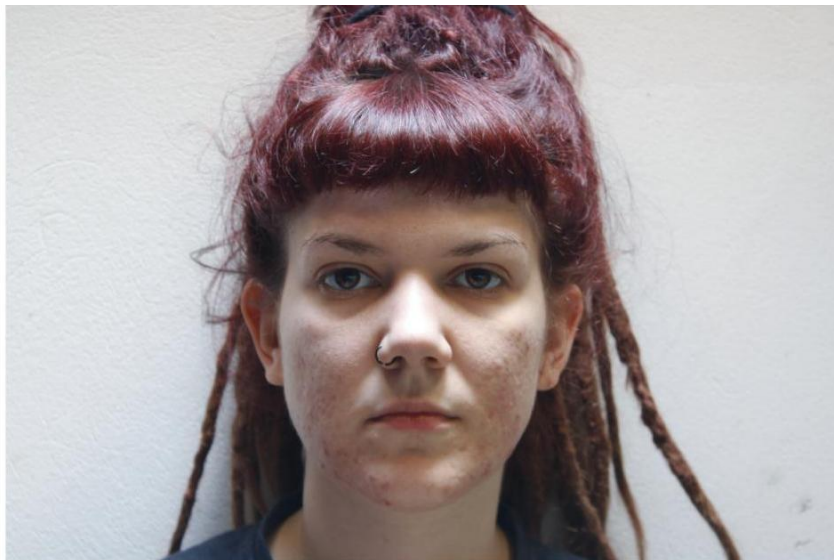
Slika 1. Prvo fotografiranje 27.06.2024.

Odlučila sam se za prirodno svjetlo jer je to jedino svjetlo koje mi je bilo dostupno i nisam htjela koristiti umjetnu rasvjetu. Htjela sam zadržati dnevnički pristup i izbjeći manipulaciju svjetlom koja bi mogla utjecati na stvarni izgled mog lica.

Jedina intervencija koju sam radila u Photoshopu bila je podešavanje ‘‘white balance’’ (balans bijele) jer sam se često susretala s problemima u određenim dijelovima dana kada bih sjela pred objektiv.

Što se tiče objektivnosti i distance u promatranju kroz objektiv, proces mi je pružio višestruko iskustvo. Tijekom samog okidanja fotografija trebalo mi je puno vremena da se naviknem gledati svoje lice bez filtera ili šminke. To me prisililo da se suočim sa sobom na način koji nije uvijek bio ugodan. Međutim, kada bih kasnije birala

fotografije i korigirala "white balance" u Photoshopu, počela bih doživljavati distancu prema fotografijama, gotovo kao da na fotografijama nisam ja. Taj proces postao je neka vrsta vježbe u distanciranju. Omogućio mi je da gledam svoje lice i tijelo s manje emocionalnog tereta, a više kao promatrač. Distanca nastala u trenutku obrade pomaže mi da lakše prihvatim ono što vidim i razvijem drugačiji odnos prema sebi.

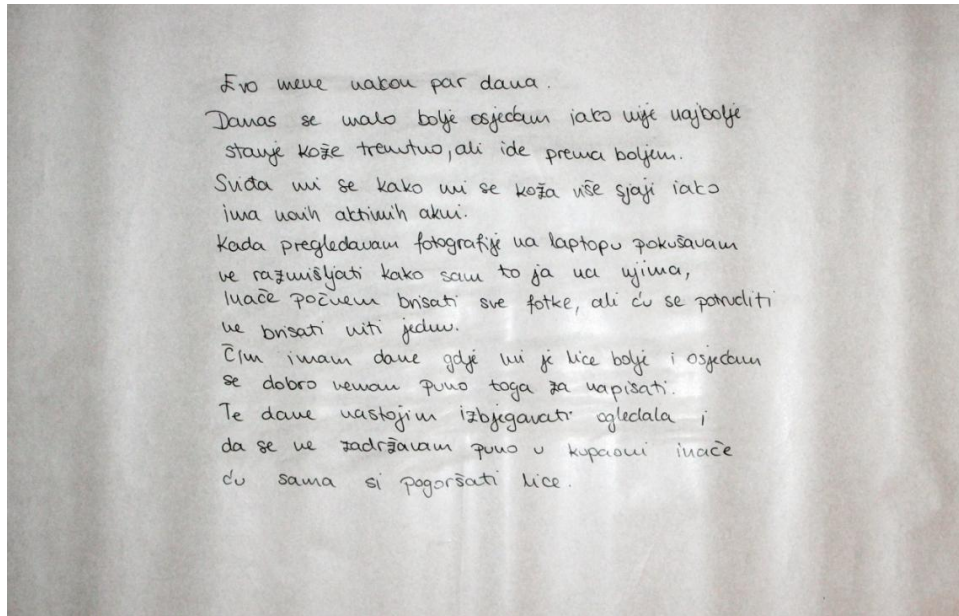

Slika 2. obrada fotografija u Photoshopu

Konačni rezultat ovog rada i procesa ima formu mape s fotografijama poredanim prema datumima, listaju se jedna po jedna. Niz fotografija za jedan datum (primjerice, 02.07.2024.) prekida tekst iz dnevnčkih zapisa vezani za taj datum napisan mojim rukopisom na krojačkom (klobučnom) papiru. Papir sam odabrala jer je proziran pa se iza teksta nazire sljedeća fotografija idućeg datuma.

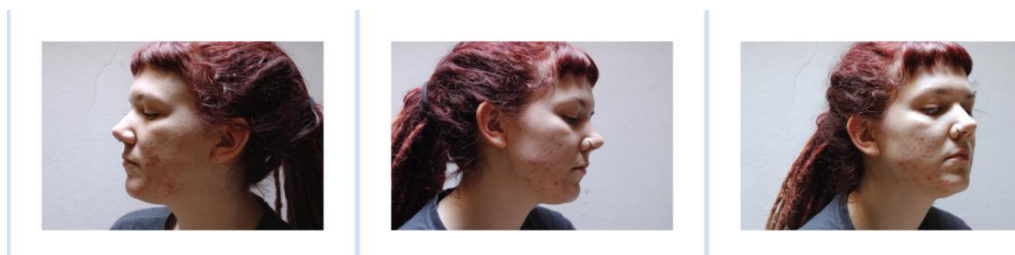
Slika 3. Ispisivanje teksta na klobučni papir

Slika 4. Tekst na klobučnom papiru napisan rukom

Odluka da rad bude u obliku mape odražava moj kontinuirani proces suočavanja s vlastitim percepcijama i načinom na koji gledam svoje tijelo i izgled, proces koji još uvijek traje.

Razlika u pristupu i osjećaju između prvog i posljednjeg dana fotografiranja bila je primjetna. Na početku sam se trudila "ljepše" postaviti u prostor i namjestiti glavu, kao da se fotografiram za društvene mreže, pokušavajući što više sakriti crvenilo i akne. Često bi se dugo namještala u kadru jer sam morala natjerati samu sebe da prikažem ono što obično pokušavam sakriti. No, kako je vrijeme prolazilo, taj proces je postajao sve prirodniji. Do posljednjeg dana fotografiranja uspjela sam brzo uhvatiti ono što sam htjela. Postalo je lakše sjesti ispred objektiva i okinuti fotografiju bez previše namještanja. Cilj mi je bio uhvatiti autentičan trenutak koji odražava moje stvarne ekspresije, bilo da su to osjećaji zadovoljstva ili nezadovoljstva trenutnim stanjem.

Slika 5. priprema fotografija za testni print

3. RASPRAVA

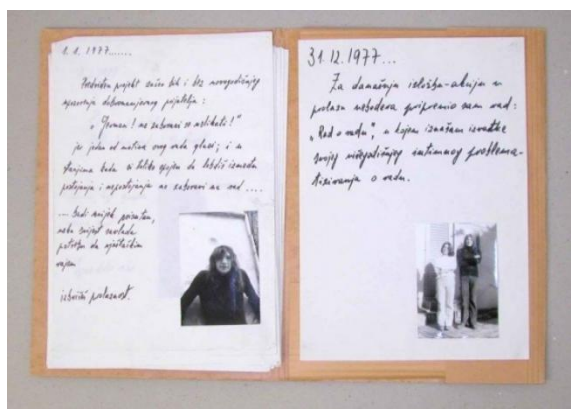
3.1 Referiranje na umjetnike

Željko Jerman

Ovih dana brojne su se sudbine svele na "lebdjenje između postojanja i nepostojanja", kako je zapisao Željko Jerman 1. siječnja 1977. započevši umjetnički projekt nazvan „Moja godina 1977.“.

Posrijedi je djelo u kojemu je Jerman svakodnevno fotografirao samoga sebe tijekom spomenute godine, svaku je fotografiju zalijepio na papir A4 uz koju je pisao bilješke, stvorivši tako osobno svjedočanstvo o čitavom nizu društvenih i umjetničkih pojava koje su utjecale na njegov život.

Jerman ovim dnevničkim projektom stvara "intimno svjedočanstvo o društvenim i individualnim pogledima na život i umjetnost" i "dokumentira sebe" u čudesnom preklapanju fotografija i osobnih bilješki.⁵

Slika 6. i 7. Iz serije radova Željka Jermana 'Moja godina 1977.'

⁵ <http://www.msu.hr/stranice/zeljko-jerman/73.html>

Iako sam odlučila voditi dnevnik uz svoje fotografije prije nego što sam saznala za rad Željka Jermana i njegov projekt "Moja godina 1977.", on je dodatno ojačao i potvrdio moj izbor. Jermanov način kombiniranja svakodnevnih fotografija s osobnim bilješkama stvorio je intimno svjedočanstvo o njegovom životu i umjetničkom procesu. Ovaj pristup, iako sam ga usvojila neovisno o njegovom radu, potvrdio je važnost dnevničkog zapisivanja kao alata za dokumentiranje i razumijevanje osobnog putovanja.

Iva-Matija Bitanga

Slika 8. Iva-Matija Bitanga - Ilustracija sa izložbe "Meni je to normalno" 2023. g.

„Meni je to normalno“ naziv je izložbe i rečenica koju umjetnica ponavlja kao naučenu mantru svim znatiželjnicima koji je ispituju o porijeklu i uzrocima crvenila njenog lica. Razgovore o svojoj bolesti običavala je, već od rane mladosti, voditi na blagajnama najrazličitijih dućana, a posebno onoj u zagrebačkoj Nami, pripovijeda nam Iva-Matija. Ondje bi je znali pitati: „A Vi ste uvijek tako crveni?“ Često su uslijedila pitanja o tome nije li se malko previše sunčala i opekla na suncu te ima li možda, ipak, rosaceu, uz neizbježne savjete o odličnim kremama ili, pak, dermatolozima koji će joj zasigurno moći pomoći u rješavanju njezinog „problema“.

Iva-Matija Bitanga o svom radu navodi sljedeće: “Propitujem svoja iskustva koja sam stekla kroz život noseći crvenilo tako da ih u radovima analiziram, komentiram, rekonstruiram ili ponavljam. Isprva zbunjeno ne shvaćajući, a onda kroz adolescenciju krijući crvenilo na brojne načine, na kraju ga prihvaćam kao vlastitu razlikovnu

identitetsku oznaku.” Ciklus radova *To je meni normalno* problematizira brojna pitanja s kojima se umjetnica Iva-Matija Bitanga svakodnevno susreće. Naime, još od djetinjstva na licu nosi masku simptoma autoimune bolesti Lupus, a upravo radovima na ovoj izložbi bavi se momentom prihvaćanja koji cijelom procesu donosi terapijski predznak. Crtežima, slikama, fotografijama i animacijama autorica problematizira pitanja norme, normalnosti, života s vizualnim biljegom, suosjećanja, razumnosti.⁶

Rad Ive-Matije Bitange “To je meni normalno” bio je presudan trenutak u mom suočavanju s vlastitim problemima vezanim uz akne i percepciju moga lica. Iva-Matija u svom radu otvoreno istražuje svoje iskustvo života s autoimunom bolešću koja uzrokuje crvenilo na licu koristeći različite umjetničke medije kako bi analizirala, komentirala i konačno prihvatila tu vizualnu karakteristiku kao dio svog identiteta. Vidjevši kako ona hrabro pristupa svom radu i kako se koristi umjetnošću kao alatom za prihvaćanje vlastitog fizičkog izgleda, nadahnula me da se i sama suočim sa svojim osjećajem nesigurnosti i srama te da to izrazim vlastitim umjetničkim procesom. Kao i Iva-Matija, i ja u svom radu koristim fotografiju kao način za bilježenje stvarnosti kakva jest, bez uljepšavanja. Ona se bavi pitanjima norme, normalnosti i života s vidljivim biljegom, dok ja autoportretima i dnevnicičkim zapisima u kojima iznosim svoje osjećaje. istražujem vlastiti proces prihvaćanja kože koja nije u skladu s društvenim standardima ljepote.

⁶ <https://www.kgz.hr/hr/dogadjanja/iva-matija-bitanga-meni-je-to-normalno/59625>

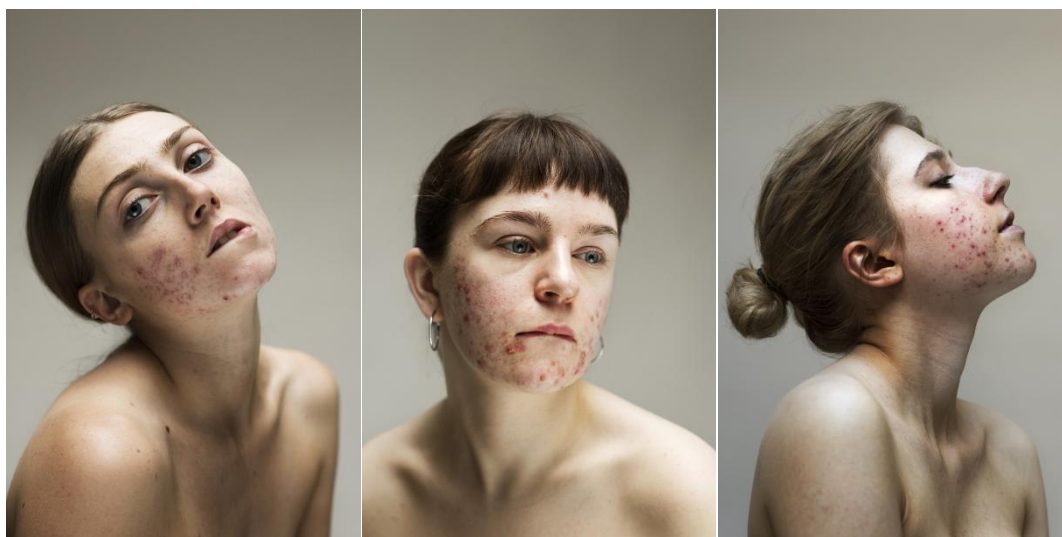
Sophie Harris-Taylor

“epidermis”

Sophie Harris-Taylor želi pokazati da je normalnost "definirana slikama koje vidimo posvuda oko sebe" i da je bespriječna koža cilj koji potiče društvo, ali zapravo se većina žena ne može pohvaliti "savršenom" kožom, a žene bi trebale slaviti nedostatke, a ne ih skrivati.

Kao netko tko se bori s aknama, smatram da su ove fotografije dirljive i jedinstvene. Lijepo je vidjeti kako umjetnost cijeni različite oblike ljepote baveći se problemima o kojima ljudi, često previše nervozni, ne raspravljaju. Volim vidjeti "nesavršenosti" i "mane" prikazane u umjetnosti koje pokazuju da smo svi ljudi.

Može biti teško osjećati se potpuno samouvjerenom u svijetu šminke i intenzivnih standarda ljepote, pogotovo kada se žene u medijima neprestano predstavljaju kao savršene, s bespriječnom kožom. No rad Harris-Taylor pokazuje drugačiju stranu ovih standarda, a njezina poruka o samopouzdanju kože inspirativna je i povezana.⁷

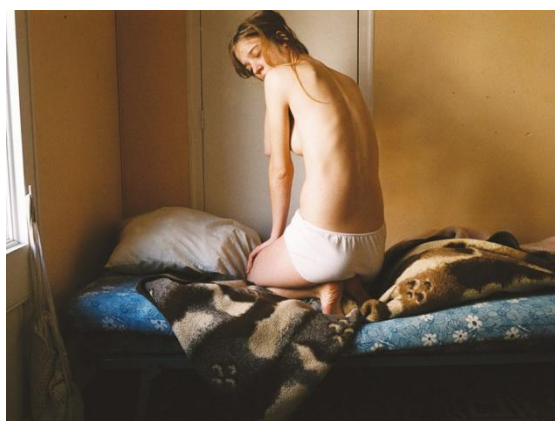

Slika 9.,10.,11. - Serija radova “Epidermis” Spohie Harris-Taylor 2019.g

Inspiraciju sam pronašla i u radu Sophi Harris-Taylor “Epidermis”. Ona svojom serijom fotografija prikazuje stvarne ljude s nesavršenostima kože pokušavajući slaviti te nesavršenosti umjesto da ih skriva. To me podsjetilo na vlastite napore da prikažem stvarnu sebe bez šminke ili filtera, izazivajući društveno ukorjenjene standatne ljepote. Njezin rad me dodatno ohrabrio da se osjećam sigurnijom u vlastitoj koži i da istražujem ranjivost svojim umjetničkim radom.

⁷ <https://notsomoderngirl.com/2020/09/28/epidermis-sophie-harris-taylor/>

Alba Yruela „DIARIES 2009-2019”

Slika 12., 13. - Alba Yruela iz serije radova "Diaries 2009.-2019."

"Kada sam počela fotografirati, bila sam uzbuđena pri pomisli da mogu zadržati sve proživljene trenutke", kaže fotografkinja Alba Yruela za Dazed. "Željela sam da godine prolete kako bih onda mogla vidjeti kako vrijeme prolazi na svim ovim fotografijama." Desetljeće otkako je prvi put uzela fotoaparat u ruke, katalonska fotografkinja dokumentirala je godine koje su uslijedile u tisućama i tisućama filmskih slika i sada je sakupila više od 500 ovih dirljivih i poetičnih slika u novoj knjizi, *Diaris 2009-2019* (izdavač Terranova i udostojila Gemma Penya Ferrer). Raspoloženje *Diarisa 2009.-2019.* osobno je onoliko koliko biste očekivali da ćete osjetiti iskustvo prelistavanja stranica strančevog dnevnika. Iako Yruela nije započela projekt nužno s namjerom da fotografije pokaže javnosti, one zadržavaju onu početnu kvalitetu intimnosti tijekom cijelog projekta iako se njezina koncepcija o prirodi rada razvijala. "Od početka sam stvarala ove slike potaknuta idejom da mogu zadržati fotografije iz svog života kako bih ih pamtila kao uspomene. Nikada nisam mislila da dijelim intimu kad sam počela", objašnjava ona. "Tada je publika bila drugačija i nisam se osjećala sigurno dijeliti intimne fotografije. Čim sam vidjela da i gledatelji

moгу osjetiti moje slike, počela sam biti svjesna onoga što radim i njihove vrijednosti.”⁸

U radu Albe Yruela, ‘‘Diaries 2009-2019’’ pronašla sam dodatnu inspiraciju. Alba Yruela dokumentira svoje životne trenutke kroz fotografski dnevnik stvarajući intimnu i poetičnu zbirku fotografija koje prikazuju prolaznost vremena. Njezina sposobnost da uhvati emocionalnu dubinu i osobnu intimu kroz fotografiju potaknula me je da i sama koristim sličan pristup. Vlastitim fotografskim dnevnikom željela sam zabilježiti svoja emocionalna stanja i procese u vremenu omogućujući gledatelju da stekne dublji uvid u moj unutarnji svijet.

⁸ <https://www.dazeddigital.com/art-photography/article/54877/1/a-glimpse-inside-alba-yruelas-poignant-poetic-photo-diary>

4. ZAKLJUČAK

U ovom diplomskom radu istraživala sam i dokumentirala svoje osobno iskustvo s aknama kroz praksu suvremene fotografije koristeći autoportrete i dnevničke zapise kako bih se suočila s vlastitim osjećajem nesigurnosti i ranjivosti.

Fotografija se pokazala kao ključni alat u procesu samoprihvatanja i samoizražavanja omogućujući mi da uhvatim trenutke stvarne emocionalne borbe i promjene u percepciji sebe.

Kroz svoj rad, primijetila sam značajne promjene u pristupu fotografiranju vlastitog lica. U početku, nastojala sam prikriti nesavršenosti i prilagoditi svoj izgled društvenim standardima ljepote. Međutim, kako je vrijeme prolazilo, počela sam se sve više prihvaćati i fotografirati se bez namještanja i skrivanja. Ova evolucija u mom pristupu ilustrira dublje razumijevanje i prihvaćanje vlastite nesavršenosti.

Utjecaj radova drugih umjetnika značajno je utjecao na oblikovanje mog pristupa.

Konačni rezultat ovog rada, neuvezena knjiga s fotografijama i dnevničkim zapisima, predstavlja ne samo dokumentaciju mog osobnog putovanja, već i kritiku društvenih normi ljepote i stigmatizacije kožnih bolesti i njihovih utjecaja na mentalno zdravlje. Ovim radom nastojala sam otvoriti dijalog važnosti prihvaćanja sebe, bez obzira na nesavršenosti koje nosimo. Moje istraživanje pokazuje da umjetnost, a posebno fotografija, može biti moćan alat za samoprihvatanje i emocionalno iscjeljenje. Ovaj rad ne samo da dokumentira moj put nego i potiče na razmišljanje o većim pitanjima identiteta, samopouzdanja i društvenih očekivanja.

5. POPIS SLIKOVNOG MATERIJALA

Slika 1. *Prvo fotografiranje 27.06.2024.*

Slika 2. *obrada fotografija u Photoshopu*

Slika 3. *Ispisivanje teksta na klobučni papir*

Slika 4. *Tekst na klobučnom papiru napisan rukom*

Slika 5. *priprema fotografija za testni print*

Slika 6. i 7. *Iz serije radova Željka Jermana "Moja godina 1977."*

Slika 8. *Iva-Matija Bitanga - Ilustracija sa izložbe "Meni je to normalno" 2023. g.*

Slika 9.,10.,11. - *Serija radova "Epidermis" Spohie Harris-Taylor 2019.g*

Slika 12., 13. - *Alba Yruela iz serije radova "Diaries 2009.-2019."*

6. POPIS LITERATURE

1. Aqilah, N. S., & Trihandayani, D. (2024). The Toxicity of Beauty Standards: Body Image Perception Among Women Acne Fighters . *Bulletin of Counseling and Psychotherapy*, 6(1).

<https://doi.org/10.51214/00202406819000>

2. Emily L. Newman, *Female Body Image in Contemporary Art*, Routledge, 2018

<https://doi.org/10.4324/9781315229461>

3. Iva-Matija Bitanga "Meni je to normalno"

<https://www.kgz.hr/hr/dogadjanja/iva-matija-bitanga-meni-je-to-normalno/59625>

(pristup: 22.08.2024)

4. Sophie Harris-Taylor "Epidermis"

<https://notsomoderngirl.com/2020/09/28/epidermis-sophie-harris-taylor/>

(pristup: 22.08.2024)

5. Alba Yruelas "Diaries 2009.-2019."

<https://www.dazeddigital.com/art-photography/article/54877/1/a-glimpse-inside-alba-yruelas-poignant-poetic-photo-diary>

(pristup 22.08.2024)

6. Željko Jerman "Moja godina 1977."

<http://www.msu.hr/stranice/zeljko-jerman/73.html>

(pristup 22.08.2024)